

Oponentský posudek disertační práce

Doktorandka: **Mgr. Gabriela Krejčová Zavadilová**

Disertační práce: Kolektivní paměť českých evangelíků v zahraničí aneb „*Bibliu donesli ze sebou...*“

Školitelka: doc. PhDr. Marie Macková, Ph.D.

Disertační práce Mgr. Gabriely Krejčové Zavadilové představuje problematiku českých evangelíků v zahraničí, kteří odešli do zahraničí a u nichž zůstává nejen jejich tradice evangelická, ale také česká. Zvláště se zaměřuje na otázku kolektivní paměti a za tím účelem pořídila záznamy svědectví pamětníků.

Text disertace je členěn do šesti kapitol. V úvodní části autorka vymezila téma, metodologii práce a podrobně představila prameny a literaturu. První kapitola se přehledně věnuje fenoménu nekatolictví, a to zvláště evangelictví v historickém vývoji od počátků do současnosti. Druhá kapitola představuje otázku migrace, ale také reemigrace jak v obecnější rovině, tak se zaměřením na českou emigraci. Třetí kapitola je zaměřena na paměťová studia, orální historii apod., autorka v ní kromě teoretického představení metody, uvádí konkrétní aplikaci v případě jejího výzkumu, ale v neposlední řadě také upozorňuje na úskalí a limity této metody.

Po prvních třech spíše teoretických kapitolách se autorka zaměřuje na vlastní téma výzkumu, ve čtvrté kapitole představuje komunity českých evangelických migrantů ve vybraných zemích, v nichž se usadili, poté co opustili rodnou zemi většinou z ekonomických důvodů převážně v 19. století. U jednotlivých komunit je představen nejen jejich historický vývoj, ale také otázka náboženské, ale i národnostní situace.

Pátá kapitola je věnována kolektivní paměti českých evangelíků v zahraničních sborech, na vybraných narátorech autorka představila, jak u nich kolektivní paměť funguje, co z dějin jednotlivých sborů apod. se v jejich paměti dochovalo a jak to popisují. Získané informace následně autorka hodnotí.

V závěrečné šesté kapitole je představen vývoj exulantského sboru, Rixdorf. V tomto případě se jednalo o sbor vzniklý již v 18. století, i z toho důvodu exulanti již tak úzké vazby na domovinu (včetně znalosti českého jazyka) neměli.

Svá zjištění a odpovědi na vytyčené otázky autorka shrnuje v závěru práce.

Práce je doplněna o bohatou obrazovou, textovou a mapovou přílohu příhodně ilustrující text práce, ale také o věcný a místní rejstřík, které čtenáři usnadní orientaci v textu.

V textu disertace autorka vychází z bohatého množství tuzemských a zahraničních archivních dokumentů, velmi významně také využívá svědectví pamětníků (která by bez zpracování nebyla jinak zachována), dále autorka vychází z dobových periodik a také starší i novější literatury.

Text práce neobsahuje žádné závažné obsahové nedostatky a i překlepy se vyskytují pouze výjimečně

V práci tak najdeme jen několik drobností k doplnění, opravení či k diskusi:

s. 1 *sekulární* nebo anticírkevní? (srov. G. K. Chesterton: Je velký omyl domnívat se, že když lidé ztratí víru, nebudou věřit v nic. Budou věřit v cokoli.)

s. 5 jak se projevuje v díle Evy Melmukové – Sašecí, že je evangelička?

s. 28, pozn. č. 91, správně Kohn, verze Khon je asi překlep. Podobně v rejstříku na s. 278.

s. 115 dá se vydedukovat co si pod pojmem „husité“ tehdy představovali?

5. kapitola – je možné nějak podrobněji porovnat svědectví pamětníků s archivními dokumenty – pravdivost, záměrné/nezáměrné nepřesné popsání skutečnosti?

Sled jednotlivých citací ze vzpomínek pamětníků ne vždy působí čtenářsky přívětivě, je otázka, jakým způsobem by text mohl být upraven, protože citace jsou zajímavé a má smysl s nimi čtenáře seznámit.

s. 207-210 – dlouhé pasáže citací by vhodné podrobněji okomentovat.

Seznam literatury – podle jakého klíče je nastaveno dělení na primární a sekundární literaturu? V rámci primární literatury jsou jak starší publikace, tak současná literatura.

Svým metodickým i obsahovým zpracováním předložená disertační práce plně splňuje požadovaná standardní odborná kritéria a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Olomouci 29. 11. 2019

doc. PhDr. Jitka Jonová, Th.D.

Katedra církevních dějin a církevního práva

Cyrilometodějská teologická fakulta

Univerzita Palackého v Olomouci